

**T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI**

**KATI ATIKLARIN KONTROLÜ
YÖNETMELİĞİ**

- 14.3.1991 tarih ve 20814 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış;
- 03.04.1991 tarih ve 20834 sayılı Resmi Gazete’de
- 22.02.1992 tarih ve 21150 sayılı Resmi Gazete’de
- 02.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de
- 15.09.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de
- 18.08.1999 tarih ve 23790 sayılı Resmi Gazete’de
- 29.04.2000 tarih ve 24034 sayılı Resmi Gazete’de
- 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de
değişiklik yapılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; her türlü atık ve artığın çevreye zarar verecek şekilde, doğrudan veya dolaylı bir biçimde alıcı ortama verilmesi, depolanması, taşınması, uzaklaştırılması ve benzeri faaliyetlerin yasaklanması, çevreyi olumsuz yönde etkileyebilecek olan tüketim maddelerinin idaresini belli bir disiplin altına alarak, havada, suda ve toprakta kalıcı etki gösteren kirleticilerin hayvan ve bitki nesillerini, doğal zenginlikleri ve ekolojik dengeyi bozmasının önlenmesi ile buna yönelik prensip, politika ve programların belirlenmesi, uygulanması ve geliştirilmesidir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, meskun bölgelerde evlerden atılan evsel katı atıkların, park, bahçe ve yeşil alanlardan atılan bitki atıklarının, iri katı atıkların, zararlı atık olmamakla birlikte evsel katı atık özelliklerine sahip sanayi ve ticarethane atıklarının, evsel atık su arıtma tesislerinden elde edilen (atılan) arıtma çamurlarının, zararlı atık sınıfına girmeyen sanayi arıtma tesisi çamurlarının, hafriyat toprağı ve inşaat molozunun toplanması, taşınması, geri kazanılması, değerlendirilmesi, bertaraf edilmesi ve zararsız hale getirilmesine ilişkin esasları kapsar.

Özel ve/veya resmi kuruluşlarca ve gerçek kişilerce üretilip çeşidi, özelliğı ve miktarı itibari ile insanın sağlığına zarar veren, su, hava ve toprağı kirleten, yanıcı ve patlayıcı madde ihtiva eden, hastalık mikrobu taşıyabilen zararlı ve tehlikeli atıklar hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Tanımlar

Madde 3- Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık : Çevre Bakanlığını,

Kanun : 2872 sayılı Çevre Kanununu,

Katı atık : Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı maddeleri ve arıtma çamurunu,(iri katı atık, evsel katı atık, bu Yönetmelikte “katı atık” olarak anılmaktadır.)

İri katı atık : Buzdolabı, çamaşır makinesi, koltuk gibi evsel nitelikli eşyalardan oluşan ve kullanılmayacak durumda olan çoğunlukla iri hacimli atıkları,

Evsel katı atık (çöp) : Konutlardan atılan tehlikeli ve zararlı atık kavramına girmeyen, bahçe, park ve piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları,

Arıtma çamuru : Evsel ve evsel nitelikli endüstriyel atık suların, fiziksel, kimyasal ve biyolojik işlemleri sonucunda ortaya çıkan, suyu alınmış, kurutulmuş çamuru,

Kompost : (**Değişik :** 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Organik esaslı katı atıkların oksijenli veya oksijensiz ortamda ayrıştırılması suretiyle üretilen toprak iyileştirici maddeyi,

Üretici : Faaliyetleri süresince atık oluşumuna sebep olan kişi veya kuruluşları,

Plastik : (**İlave :** 22.2.1992 tarih ve 21150 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Petrol türevlerinden elde edilen ısı veya polimerizasyon yoluyla şekillendirilebilen, yeniden ısı tatbik edildiğinde şekil değiştirebilen polimerleri, (Örneğin: PVC, PET, PS, PE, PP, PA, PC ve benzeri)

Tekrar kullanım : (**İlave :** 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Atıkların toplama ve temizleme dışında hiçbir işleme tabi tutulmadan aynı şekli ile ekonomik ömrü doluncaya kadar defalarca kullanılmasını,

Geri Dönüşüm : (Değişik : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Atıkların bir üretim prosedürüne tabi tutularak, orjinal amaçlı ya da enerji geri kazanımı hariç olmak üzere, organik geri dönüşüm dahil diğer amaçlar için yeniden işlenmesini,

Geri kazanım : (İlave : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Tekrar kullanım ve geri dönüşüm kavramlarını da kapsayan; atıkların özelliklerinden yararlanılarak içindeki bileşenlerin fiziksel, kimyasal veya biyokimyasal yöntemlerle başka ürünlere veya enerjiye çevrilmesini,

Komisyon : (İlave : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Geri Kazanım Komisyonu’nu,

Kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler : (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) (EK-I)’de yer alan madde ve ürünlerin içine konulduğu ambalajları üretenleri, ithal edenleri veya bu ambalajlara dolum yapanlar ile bu ambalajları dolu olarak ithal edenleri,

Zararlı ve tehlikeli atık : Patlayıcı, parlayıcı, kendiliğinden yanmaya müsait, suyla temas halinde parlayıcı gazlar çıkaran, oksitleyici, organik peroksit içerikli, zehirli korozif, hava ve su ile temasında toksik gaz bırakan, toksik ve ekotoksik özellik taşıyan ve Bakanlıkça tehlikeli ve zararlı atık olduğu onaylanan atıkları,

Bertaraf etme : (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Katı atıkların, konut, işyeri gibi üretildikleri yerlerde geçici olarak biriktirilmesi, bu yerlerden toplanması, taşınması, geri kazanılması gibi işlemlerden sonra, çevre ve insan sağlığı açısından zararsız hale getirilmesi ve ekonomiye katkı sağlanması amacıyla kompostlaştırma, enerji kazanmak üzere yakma ve/veya düzenli depolama işlemlerinin tümünü,

İşleme tesisi : Geri kazanma tesisi, kompost veya yakma tesisi gibi katı atıklardan tekrar kullanılabilir madde veya enerji elde etmek, katı atıkların hacmini küçültmek ya da çevreye zararını azaltmak maksadı ile kurulan, inşa edilen tesis ve yapıları,

Maddesel geri kazanma : Katı atık içindeki kağıt, plastik, cam gibi yeniden değerlendirilebilir nitelikteki maddelerin herhangi bir kimyasal ve biyolojik işleme tabi tutulmadan ekonomiye tekrar kazandırılması işlemi,

Organik madde veya yanma kaybı : Katı atık veya kompostun kurutulduktan sonra kül fırınında 775 °C’de 3 saat süre ile yakılması sonucu yanan veya kaybolan madde miktarını,

Kuru madde : Katı atık veya kompostun kurutma fırınında 103 °C’de yaklaşık 24 saat süre ile sabit ağırlığa gelinceye kadar kurutulması sonucunda geride kalan katı madde miktarını,

Kota : (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Yönetmelik kapsamındaki ambalaj kaplarının, geri toplanması gereken miktarının, piyasaya sürülen miktarına oranını,

Ambalaj: (İlave : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) (EK-I)’de yer alan madde ve ürünlerin içine konulduğu plastik, metal, dönüşsüz cam kaplar ile termoplastik madde ihtiva eden karton esaslı kutuları,

Değerlendirilebilir Katı Atık : (İlave : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Eysel ve eysel nitelikli endüstriyel atıklar içerisinde bulunan, fiziksel ve/veya kimyasal işlemlerden geçirildikten sonra ekonomiye kazandırılması mümkün olan atıkları (kağıt, karton, plastik, metal, cam, termoplastik madde ihtiva eden karton esaslı kutu ve benzeri),

Enerji Geri Kazanımı : (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Yanabilir ambalaj atıklarının, ısının geri kazanımı amacıyla, doğrudan tek başına ya da diğer atıklarla birlikte yakılarak enerji üretilmesini,

Organik Geri Dönüşüm : (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Ambalaj atıklarının biyolojik olarak parçalanabilen kısımlarının kontrollü koşullar altında mikroorganizmalar aracılığıyla aerobik (kompostlama) veya anaerobik ortamda ayrıştırılarak (biyolojik metanlaştırma) stabilize organik atıklar veya metan gazının elde edilmesini,(Düzenli depolama organik geri dönüşüm kapsamına girmez.)

Toplama-Ayırma Tesisi : (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan değerlendirilebilir katı atıkların bir arada toplanıp cinslerine göre sınıflandırılarak geri dönüşüm tesislerine gönderilinceye kadar geçici bir süre bekletildiği tesisleri,

Ön Lisans : (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bu Yönetmeliğin kapsadığı ambalaj atıklarının toplanması-ayrılması ve geri dönüşümü amacıyla faaliyet göstermek isteyen gerçek ve tüzel kişilerin kuracakları tesislerin projelerinin, çevre ve insan sağlığına uygunluğunu gösteren belgeyi,

Lisans : (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Ön lisans verilen tesisler ile, bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce işletmeye açılmış toplama-ayırma ve geri dönüşüm tesislerinin; konu ile ilgili yeterli uzman ve teknik imkanlara sahip olduğunu, çevre ve insan sağlığı açısından yeterli tedbirleri aldığını gösteren belgeyi,

Toplama-Ayırma Tesisi Lisansı : (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Toplama-ayırma tesislerinin; konu ile ilgili yeterli imkanlara sahip olduğunu, çevre ve insan sağlığı açısından yeterli tedbirleri aldığını gösterir belgeyi,

Geri Dönüşüm Tesisi Lisansı : (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan değerlendirilebilir katı atıkların geri dönüşümü amacıyla kurulmuş tesisleri işletmek isteyenlerin konu ile ilgili yeterli uzman ve teknik imkanlara sahip olduğunu, çevre ve insan sağlığı açısından yeterli tedbirleri aldığını gösterir belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

ÜRETİM, BERTARAF ETME VE ÖZENDİRMEYE İLİŞKİN ESASLAR

Katı Atık Üretim Aşamasında Uyulacak Esaslar

Madde 4- Katı atık üreten kişi ve kuruluşlar, en az katı atık üreten teknolojiyi seçmekle, mevcut üretimdeki katı atık miktarını azaltmak, katı atık içinde zararlı madde bulundurmamakla, katı atıkların değerlendirilmesi ve maddesel geri kazanma konusunda yapılan çalışmalara katılmakla yükümlüdür.

(İlave İkinci Fıkra : 22.2.1992 tarih ve 21150 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Katı atıkların en aza indirilmesinde, uluslararası uygulamalara uyum sağlayabilmek amacıyla atıkların geri dönüşüm ve bertarafına ilişkin idari tedbirler almaya ve bu konuda tebliğler yayımlamaya Bakanlık yetkilidir.

Bertaraf Aşamasında Uyulacak Esaslar

Madde 5- Bu Yönetmelik kapsamına giren katı atıkların bertarafı sırasında belediyeler ve yetkilerini devrettiği kişi ve kuruluşlar işlettikleri katı atık tesislerinin faaliyetlerinin planlanmasında ve işletilmesinde; insanların ruh ve beden sağlığına, hayvan sağlığına, doğal bitki örtüsüne, yeşil alanlara ve binalara, toplumun düzeni ve emniyetine, yeraltı ve yüzeysel su alanları ile su rezerv sahalarına zarar vermeyecek ve hava, gürültü yönünden çevre kirlenmesini önleyecek uygun tedbirleri almak zorundadırlar.

Eğitim

Madde 6- Bakanlık, mahallin en bŸyŸk mŸlki amiri ve belediyeler katı atık bertarafı ile ilgili olarak konut ve iŸyerlerinden daha az atık atılmasını temin etmek, atık içerisinde zararlı madde atılmasını önlemek, katı atıkları değerlendirme ve maddesel geri kazanma çalışmalarına katılımı sağlamak Ÿzere ilgili kişilere yönelik olarak gerekli eğitim çalışmalarını yaparlar.

Katı Atıklardan Geri Kazanılmış Malzeme Ÿretenlerin Ÿzendirilmesi

Madde 7- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bakanlık, mahallin en bŸyŸk mŸlki amiri ve belediyeler;

1)Geri kazanılabilen veya insan sağlığına ve çevreye zarar vermeden bertarafı mŸmkŸn olan maddelerin kullanılmasını,

2)Geri kazanılmış maddelerden imal edilen malzeme ve ŸrŸnlerin tercih edilmesini, teşvik ederler.

Katı atıkları geri kazanma amacıyla tesislerinde işleyen kişi ve kuruluşlara, bu faaliyetlerinden dolayı evre Bakanlığı tarafından evre Kirliliğini Ÿnleme Fonu’ndan karşılanmak Ÿzere uygun grŸlmesi halinde maddi destek sağlanabilir.

Ayrı Bertaraf Edilmesi Gereken Atıklar

Madde 8- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Ayrı bertaraf edilmesi gereken atıkları Ÿreten;

a) Hastanelerin, kliniklerin, laboratuvarların ve benzeri yerlerin hastalık bulaştırıcı enfekte, kimyasal ve radyolojik atıkları ile tehlikeli atıklarını,

b) (Değişik : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik)TŸketicilerin, kullanılmış akŸ, pil ve ilaç atıkları ile, kullanılmış araç lastiklerini,

c) (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik)TŸketicilerin, ambalaj atıkları dahil değerlendirilebilir katı atıklarını,

d) (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik)TŸketicilerin, metal variller, buzdolabı, çamaşır makinesi, elektronik aletler, mobilya gibi bŸyŸk hacimli katı atıklarını,

evsel atıklar ile birlikte atmaları yasaktır.

Belediye ve mŸcavir alan sınırları içinde belediyeler, bu alanlar dışında ise mahallin en bŸyŸk mŸlki amiri, yukarıda belirtilen ve ihtiva ettikleri zararlı maddeler dolayısıyla toplanması, değerlendirilmesi veya bertarafı özel işlemler gerektiren atıkları, 27/8/1995 tarihli ve 22387 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yŸrŸrlŸęe giren Tehlikeli Atıkların KontrolŸ Yönetmeliği ve 20/5/1993 tarihli ve 21586 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yŸrŸrlŸęe giren Tıbbi Atıkların KontrolŸ Yönetmeliğine göre bertaraf eder veya ettirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM AMBALAJ ATIKLARININ GERİ KAZANILMASI

Kota veya Depozito Uygulaması ve Sorumluluklar

Madde 9- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik)

Bakanlık, doğada ayrışması uzun süreler alan, (EK-I)’de verilen madde ve ürünleri içinde bulunduran ambalajların kullanımını ve atık miktarını kontrol altına almak, bu atıkların değerlendirilmesini sağlamak, ekolojik dengenin bozulmasını önlemek amacı ile kota veya depozito uygulamasını zorunlu kılar.

Bu Yönetmelik gereğince, kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler, ambalaj atıklarının toplanmasını ve geri kazanımını sağlar. Geri kazanımın mümkün olmadığı durumlarda ise, çevreye zarar vermeyecek şekilde diğer yöntemlerle bertaraf eder veya ettirir.

(EK-I)’de belirtilen madde ve ürünleri, Yönetmelik kapsamındaki ambalajlara dolum yaparak piyasaya sürenler ile dolu olarak ithal edenler, bu ürünlerin boş kaplarını Komisyonun belirleyeceği oranlar doğrultusunda toplamak ve geri kazanmak zorundadırlar. İşletmeler kota veya depozito uygulaması için Bakanlıktan izin almak ve beyanda bulunmakla yükümlüdürler. İzin başvurusunda bulunmayanlar ile toplamakla yükümlü oldukları kaplardaki kota oranlarına ulaşamayan işletmeler depozito uygulamasına tabi olurlar. (EK-I)’de belirtilen madde ve ürünleri, Yönetmelik kapsamındaki ambalajlara dolum yaparak piyasaya sürenler ile dolu olarak ithal edenlerin kabul etmeleri durumunda, ambalaj üreticileri bir sistem kurarak ambalaj atıklarını toplama ve geri kazanma sorumluluğunu üstlenebilirler. Ancak, bu sisteme dahil olan işletmelerin tümü kotanın tutturulmasından sorumludur. Kotaya erişilmemesi durumunda sisteme dahil olanların tümü 12 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde depozitoya geçer.

(İlave dördüncü fıkra: 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler bu Yönetmelikte verilen yükümlülükleri yerine getirirken Bakanlıktan geçici çalışma izni veya lisans almış toplama-ayırma ve/veya geri dönüşüm tesislerini kullanmak zorundadırlar.

Yönetmeliğin 49 uncu maddesinde belirtilen Komisyon; ambalaj atıklarının yıllar itibari ile toplama ve geri kazanım oranlarını, bir önceki yıl belirlenen oranlardan az olmayacak şekilde tespit eder.

Kota veya Depozito Uygulaması İzin Başvurusu

Madde 10- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) (EK-I)’de belirtilen madde ve ürünleri Yönetmelik kapsamındaki ambalajlara dolum yaparak piyasaya sürenler ile dolu olarak ithal edenler (EK-II-a)’da yer alan Dolumcu-İthalatçı Firma Müracaat Formu’nu; ambalaj atıklarını toplama ve geri kazanma sorumluluğunu üstlenen ambalaj üreticileri ise, (EK-II-b)’de yer alan Üretici Firma Müracaat Formu’nu doldurarak her yıl ocak ayının son iş günü bitimine kadar Bakanlığa kota veya depozito uygulaması için izin başvurusunda bulunurlar.

İşletmeler bu izin başvurularında; kullanılan ham madde, üretilen, dolumu yapılan ve ithal edilen ürün miktarlarını, bu ürünlerin ambalajlarının cins ve miktarlarını bildirmek, ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, tekrar kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı, geri kazanılan ürünlerin kullanım alanları ve geri kazanımı mümkün olmayan ambalaj atıklarının nasıl zararsız hale getirileceği ile ilgili plan, proje, rapor ve diğer dokümanları ibraz etmek zorundadırlar. Bakanlık gerektiğinde ek bilgi ve belge isteyebilir.

İzin Başvurusunun Değerlendirilmesi

Madde 11- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bakanlık, 10 uncu maddede belirtilen plan, proje ve belgeleri yeterli bulması durumunda ilgili işletmelere kota uygulaması için izin verir. İzin süresi azami bir takvim yılıdır. İzin başvurusu süresi dışında başvurulması halinde de aynı kota oranları uygulanır. Yönetmelik şartlarına uyulmadığının veya 10 uncu maddede verilen bilgilerin doğru olmadığını tespit edilmesi durumunda; işletmelere izin verilmez, izin verilmiş ise iptal edilerek depozito uygulamasına geçilir.

Ayrıca, Bakanlık Yönetmeliğın 10 uncu maddesinde belirtilen izin başvurusu beyanlarını yeminli mali müşavirlere kontrol ettirebilir. Bunun için yapılacak harcamalar ilgili firmalar tarafından karşılanır.

İzin başvurusunun Bakanlıkça incelenmesi sonucu, geri toplayacağı miktarın 1000 kilogramın altında olduğu belirlenen işletmeler ile, 5 litre ve daha büyük hacme sahip geniş ağızlı ve kavanoz tipli ambalaj kapları kota uygulaması dışında tutulurlar. Ancak, bu işletmelerin (EK-II-a)’da yer alan Dolumcu-İthalatçı Firma Müracaat Formu’ nu doldurma ve Bakanlığa her yıl beyanda bulunma yükümlülükleri devam eder.

Depozito Uygulaması

Madde 12- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Kota uygulamasına tabi olan ve olacak işletmeler, kota uygulaması için izin başvurusunda bulunmamaları veya kota izni aldıkları halde belirlenen oranları sağlayamamaları durumunda; takip eden ilk yılda normal kotalarına ilaveten, eksik kalan miktarları %10 fazlasıyla, ikinci yılda ise %20 fazlasıyla toplarlar. İşletmeler, bu yılda da öngörülen hedeflere ulaşamadıkları takdirde, zorunlu depozito uygulamasına tabi olurlar. Depozito uygulamasına geçirilen işletmeler, o yıl için belirlenen kota oranlarını sağlamaları halinde, bir kereye mahsus olarak kota uygulamasına dönerler.

Birden fazla ambalaj cinsi kullanan işletmeler, geri toplama yükümlülüğünü yerine getirmedikleri ambalaj türü için depozito uygulamasına geçerler.

Depozito uygulamasına tabi işletmelerce; üretim ve satışın herhangi bir kademesinde, Yönetmelik kapsamındaki ambalajlara uygulanacak depozito bedeli, (EK-III)’de verilen oranlara göre tespit edilen depozito bedelinden az olamaz.

Boş Kapların Geri Alınması

Madde 13- Satışın her aşamasında depozito uygulaması geçerlidir. Bu uygulamada depozito bedeli, boş sıvı kapları geri getirenlere ara satıcılar tarafından ödenir. Toplanan boş kapları dolum veya şişeleme yapanlar, bakkal, market dahil olmak üzere bütün satış kademelerinde piyasaya sürenler, dolu olarak ithal edenler ve üretenler geri almak zorundadırlar.

(Değişik ikinci fıkra : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Depozito uygulamasına tabi işletmeler (EK-III)’de verilen oranlar üzerinden belirlenen depozito bedelini uygulurlar. Bu işletmelerin dağıtıcıları ise bakkal, market gibi son satıcılara söz konusu madde ve ürünleri verirken şişe kutu adetleri toplamı kadar depozito bedelini de faturalarında belirtirler.

Tüketicinin Bilgilendirilmesi

Madde 14- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler;

1) Piyasaya sürmek istedikleri ürünlerin ambalajlarına ve toplama sistemini oluşturan her türlü ekipmanın üzerine (EK-V)’de yer alan sembol ile Bakanlık tarafından verilecek kod numarasını yazmakla,

2) Depozito uygulamasına dahil işletmeler, depozito uygulamasına dahil oldukları tarihten itibaren 30 gün içinde kabın etiketine “depozitoludur” ibaresini yazarak uygulamaya başlamakla , yükümlüdürler.

(Değişik ikinci fıkra : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Her iki uygulamada da bu kabın üzerine cinsini ve hangi firma tarafından üretildiğini açıklayan ibarelerin bulundurulması zorunludur.

Kapların Bertarafında Uyulacak Esaslar

Madde 15- (EK-I)’de belirtilen madde ve ürünleri yerli veya ithal malzeme kullanarak dolun veya şişeleme yapanlar veya söz konusu maddeleri dolu olarak ithal etmek suretiyle piyasaya sürenler toplanan atık kapları, kamuya ait çöp bertaraf tesislerinin dışında bertaraf etmeye mecburdurlar.

Ambalaj Atıkları Toplama-Ayırma ve Geri Dönüşüm Tesislerine Ön Lisans ve Lisans Verilmesi İle İptali

Madde 16- : (Yeniden Düzenleme : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajların atıklarını kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler adına toplamak-ayırarak ve/veya geri dönüştürmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler Bakanlığa başvurarak ön lisans/ lisans almak zorundadırlar.

Değerlendirilebilir katı atıkları toplayan-ayırarak ve geri dönüştüren diğer tesisler de; talep etmeleri halinde ön lisans/lisans almak için Ek-IV’deki bilgi ve belgelerle Bakanlığa başvurabilirler.

a) Ön Lisans Verilmesi:Ambalaj atıklarının toplanması-ayrılması ve geri dönüşümü amacıyla faaliyet göstermek isteyen gerçek ve tüzel kişiler kuracakları tesisleri için, Ek-IV ‘deki bilgi ve belgelerle birlikte Bakanlığa başvurur. Bakanlık bu bilgi ve belgeleri inceler, uygun gördüğü takdirde tesise ön lisans verir.

b) Lisans Verilmesi:Ön lisans verilen tesisin, projesine uygun olarak yapıldığının, gerekli çevresel tedbirlerin ve idari izinlerin alındığının tespit edilmesi, işletme planının değerlendirilip uygunluğunun saptanması halinde tesise Bakanlıkça lisans verilir. Bu lisans 3 yıl süreyle geçerlidir. Lisans süresinin bitiminde, tesis ile ilgili lisans yeniden alınmak üzere Bakanlığa başvurulur.

c) Lisansın İptali:Bakanlıkça yapılan denetimlerde, tesisin lisansa uygun olarak çalıştırılmadığının, mevzuatta istenen şartların sağlanmadığının, tesiste toplanan-ayrılan ve geri dönüştürülen değerlendirilebilir katı atıklara ait bilgi ve verilerin düzenli olarak kaydedilmediğinin ve Bakanlığa gönderilmediğinin tespit edilmesi halinde işletmeciye tespit edilen aksaklıkların düzeltilmesi için aksaklığın önemine ve kaynağına göre 1 ay ile 1 yıl arasında süre verilir. Bu süre sonunda yapılan kontrollerde aksaklığın devam ettiği tespit edilirse tesisin faaliyeti geçici olarak durdurulur veya lisansı iptal edilir.

Bilgi Verme Zorunluluğu

Madde 17- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilenler dışındaki ambalaj üreticileri ile ambalaj atıklarını toplayan ve geri kazanan kişi ve kuruluşlar Bakanlıkça hazırlanan bilgi formlarını öngörülen sürelerde Bakanlık’a göndermek zorundadırlar. Bakanlık, bu işlemlerden ambalajlar ile ilgili detaylı bilgileri isteyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KATI ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRI TOPLANMASI VE TAŞINMASI

Katı Atıkların Toplanması

Madde 18- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Katı atıkların, üretici veya taşıyanları tarafından denizlere, göllere ve benzeri alıcı ortamlara, caddelere, ormanlara ve çevrenin olumsuz yönde etkilenmesine sebep olacak yerlere dökülmesi yasaktır.

Konutlarda ve işyerlerinde, evsel veya evsel nitelikli endüstriyel çöpleri çöp toplama aracına vermek üzere kullanılan çöp biriktirme kapları, çeşitli büyüklükte ve her biri standart ölçülerde olmak zorundadırlar. Bu kapların ölçüleri, şekilleri, malzemeleri Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilir.

Çöprü üretenler, bu çöp biriktirme kaplarını, çevrenin sağlığını bozmayacak şekilde kapalı olarak muhafaza etmek ve çöp toplama işlemi sırasında yol üstünde hazır bulundurmak zorundadır.

(İlave dördüncü fıkra : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Evsel katı atık ve evsel nitelikli endüstriyel katı atık üreten kişi ve kuruluşlar, katı atıklarını belediyelerin ve mahallin en büyük mülki amirinin istediği şekilde konut, işyeri gibi üretildikleri yerlerde hazır etmekle yükümlüdürler.

(İlave beşinci fıkra : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bu alanlar dışında ise mahallin en büyük mülki amiri; evsel ve evsel nitelikli endüstriyel katı atıkların çevreye zarar vermeden bertarafını sağlamak, çevre kirliliğini azaltmak, katı atık depo sahalarından azami istifade etmek ve ekonomiye katkıda bulunmak amacıyla, evsel katı atıklar içindeki değerlendirilebilir katı atıkları sınıflandırarak ayrı toplamak ve bunlarla ilgili tedbirleri almakla yükümlüdürler.

(İlave altıncı fıkra : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Katı atıkların kaynağında ayrı toplanması ve taşınmasına ilişkin usuller Bakanlıkça hazırlanacak bir tebliğ ile belirlenir.

Evsel Nitelikli Olmayan Katı Atıkların Toplama Kapları

Madde 19- Evsel nitelikte olmayan katı atıkların toplanmasında veya tesis içinde biriktirilmesinde, çevre ve insan sağlığını, çevrenin görünüşünü bozmamak, çevreyi koku, toz gibi yönlerden rahatsız etmemek kaydıyla istenilen hacim ve şekilde kap veya tank kullanılabilir.

Katı Atıkların Taşınması

Madde 20- Toplanan evsel ve evsel nitelikli endüstriyel katı atıkların, görünüş, koku, toz, sızdırma ve benzeri faktörler yönünden çevreyi kirletmeyecek şekilde kapalı özel araçlarda taşınması zorunludur.

(İlave ikinci fıkra : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerlerdeki sanayi tesisleri veya turistik tesis işletmeleri atıklarının taşınmasından sorumludurlar. Bunlar, evsel katı atıklar içindeki değerlendirilebilir katı atıkları sınıflandırarak ayrı toplamak ve topladıkları atıkları belediyenin işleme veya depolama tesislerine taşımak veya taşıtmak zorundadırlar. Bu alanlarda toplama ve taşıma işlemlerini Valilikler ve Bakanlık denetler.

Aktarma İstasyonları

Madde 21- Katı atıkların taşınmasının ekonomik olmasını sağlamak, taşıma hattındaki trafiğe fazla yüklenmemek için şehirlerin merkezi yerlerinde aktarma istasyonları kurulabilir. Bu istasyonlarda küçük hacimli araçlarla toplanan katı atıkların daha büyük hacimli araçlara aktarılarak, bu araçlarla işleme ve depo yerlerine taşınması sağlanır. Aktarma direkt taşıma aracına yapılabileceği gibi, bir ara depoya (bunker) boşaltıldıktan sonra, yeni araca doldurmak şeklinde, dolaylı olarak da gerçekleştirilebilir.

Aktarma istasyonlarının koku, toz, gürültü ve görünüş yönünden çevreyi kirletmemesi için, boşaltma işleminin yapıldığı yerlerin, kapalı olarak inşa edilmesi zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM KATI ATIKLARIN DEPOLANMASI

Evsel Katı Atık Depo Alanına Depolanacak Atıklar Ve İstisnaları

Madde 22- 2 nci madde de belirtilen atıklar, hafriyat toprağı hariç olmak kaydıyla evsel katı atık depolama sahasına depolanır.

Evsel ve evsel nitelikli endüstriyel katı atıkların öncelikle geri kazanılması esastır. Geri kazanmanın ekonomik ve teknik olarak mümkün olmaması halinde, atıklar çevrenin sağlığının korunması, katı atık hacminin azaltılması, kısmen enerji veya kompost elde edilmesi amacıyla termik veya biyolojik işlemlere tabi tutulur. Ancak termik veya biyolojik işlemlere elverişli olmayan veya bu işlemler sonucu yan ürün olarak ortaya çıkan atıkların depolanması zorunludur. Bu amaçla belediyeler 1580 sayılı Belediyeler Kanunu gereğince katı atıklar için yapılan depolarda aşağıdaki hususları gözönünde bulundurulur.

Evsel atıkları düzenli depolamak amacıyla inşa edilen depolara, insan ve çevre sağlığını korumak amacıyla;

- 1) Sıvıların ve sıvı atıkların,
- 2) Akıcılığı kayboluncaya kadar suyu alınmamış arıtma çamurlarının,
- 3) Patlayıcı maddelerin,
- 4) Hastane ve klinik atıklarının,
- 5) Hayvan kadvralarının,
- 6) Depolama esnasında aşırı toz, gürültü, kirlenmeye ve kokuya sebep olabilecek atıkların,
- 7) Radyoaktif madde ve atıkların,
- 8) Tehlikeli atık sınıfına giren katı atıkların, depolanması yasaktır.

Hafriyat Toprağının Depolanması

Madde 23- Hafriyat toprağı üreticileri ve/veya taşıyıcılarının, topraklarını belediyelerin gösterdikleri yerlerin dışına dökmeleri yasaktır. Aksi davranışta bulunanlar hakkında Kanun çerçevesinde işlem yapılır.

Hafriyat toprağının denizlere, göllere, akarsulara dökülmesi ve bunlarla dolgu yapılması yasaktır.

Katı Atık Depo Tesislerinin Yer Seçimi

Madde 24- Evsel ve evsel nitelikli endüstriyel katı atıkları ve arıtma çamurlarını düzenli olarak depolamak amacıyla inşa edilen depo tesisleri, Bakanlık veya ilgili belediyeler tarafından içme suyu temin edilen ve edilecek olan yüzeysel su kaynaklarının korunması ile ilgili olarak çıkarılan yönetmeliklerde, çöp dökülmeyeceğı ve depolanmayacağı belirtilen koruma alanlarında kurulamaz.

Depo tesisleri, en yakın yerleşim bölgesine uzaklığı 1000 metreden az olan yerlerde inşa edilemez. Ancak, depo tesislerinin çevresinde tepe, yığın ve ağaçlandırma gibi engeller varsa mahalli çevre kurullarının karar ve gerektiğinde Bakanlığın uygun görüşü ile, bu mesafeden daha az olan yerlerde de ilgili belediye ve mahallin en büyük mülki amirliğince depo kurulmasına müsaade edilebilir.

Taşkın riskinin yüksek olduğu yerlerde, heyelan, çığ ve erozyon bölgelerinde, içme, sulama ve kullanma suyu temin edilen yeraltı suları koruma bölgelerine katı atık depo tesislerinin yapılmasına müsaade edilemez.

Bu alanlar işletmeye açıldıktan sonra iskana açılmayacak şekilde planlanır ve etraflarına bina yapılmasına müsaade edilemez.

Depo Tesisleri

Madde 25- Depo tesisleri aşağıda belirtilen özellikler taşımalıdır:

1) Evsel ve evsel katı atık özelliğindeki endüstriyel atıklar ile, bunların atık su arıtma çamurlarını depolamak üzere inşa edilen depo tesislerinin asgari kapasiteleri, nüfusu 100.000'den küçük olan yerleşim bölgelerinde 10 yıllık depolama ihtiyacını karşılayacak şekilde, nüfusu 100.000'den büyük olan yerlerde 500.000 m³ olarak planlanır.

2) Depo tesisine ulaşım ve depo iç yollarında geçiş her türlü hava şartlarında mümkün olacak şekilde düzenlenir.

3) Planlanan depo tesisi bir çit ile çevrilir.

4) Depolama sahasında kirlenen araba tekerleklerinin yolları ve caddeleri kirletmemesi için, tekerlekleri temizleyecek teknik tedbirleri alınır.

5) **(Değişik :** 22.2.1992 tarih ve 21150 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan yönetmelik) Depo tesisi girişinde, girişi kontrol altında tutmak, gelen katı atıkları muayene etmek, tartmak amacıyla bekçi kulübesi, işletme odası, kantar ve kantar binası bulunur.

Depo Tabanının Teşkil ve Sızıntı Suyu Toplanması

Madde 26- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Düzenli depo tesisinden, depo tabanına sızan sızıntı sularının yeraltı sularına karışmasını önlemek için depo tabanı geçirimsiz hale getirilir. Depo tabanında oluşturulan bir drenaj sistemi ile sızıntı suları toplanır.Bu amaçla;

1) Depo tabanı, tabii yeraltı suyunun maksimum seviyesinden en az 1 metre yüksekte olur.

2) (**Değişik :** 18.8.1999 tarih ve 23790 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Depo tabanına; sıkıştırılmış kalınlığı en az 60 cm. olan kil veya aynı geçirimsizliği sağlayan doğal ya da yapay malzeme serilir. Bu malzemelerin geçirimsizlik katsayısı (permeabilite) 1.10^{-8} m/sn’den büyük olamaz. Az çatlaklı kaya zeminlerde ise bu değer 1.10^{-7} m/sn olarak alınır.

Depo tabanının, en az 3 metre kalınlığında doğal kil ve benzeri 1.10^{-8} m/sn geçirimsizlik katsayısını sağlayan bir malzeme olması durumunda, depo tabanı tekrar geçirimsizlik malzemesi ile kaplanmaz. Bu durumda geçirimsizlik katsayısının sahanın her yerinde 1.10^{-8} m/sn olması sağlanır.

İçme ve kullanma suyu havzalarının uzun mesafeli koruma alanında inşa edilecek düzenli depo sahası tabanında, sıkıştırılmış kalınlığı 60 cm. olan kil tabakasının üzerine, kalınlığı 2 mm. olan yüksek yoğunluklu polietilen folye (HDPE) serilir. Serilecek folyenin yoğunluğu $941-965$ kg/m³ arasında olmak zorundadır.

3) Geçirimsiz hale getirilen taban üzerine dren boruları döşenerek sızıntı suları bir noktada toplanır. Hidrolik ve statik olarak hesaplanması gereken drenaj borularının çapı minimum 100 mm. ve minimum eğimi %1 olur. Dren boruları, münferit borular şeklinde, yatayda ve düşeyde kıvrım yapmadan doğrusal olarak depo sahası dışına çıkar. Depo tesisi çıkışında kontrol bacaları bulunur. Ayrıca dren boruları çevresine kum, çakıl filtre yerleştirilir. Bu filtrenin boru sırtından itibaren yüksekliği minimum 30 cm. olur.

4) Toplanan sızıntı suları, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde verilen deşarj limitlerini sağlayacak şekilde arıtılır.

Depo Gazının Uzaklaştırılması

Madde 27- Depo kütlelerinde havasız kalan organik maddenin, mikrobiyolojik olarak ayrışması sonucu çevreye yayılarak, patlamalara, zehirlenmelere sebep olabilecek metan gazı ağırlıklı olmak üzere karbondioksit, hidrojen sülfür, amonyak ve azot bileşikleri yatay ve düşey gaz toplama sistemi ile toplanır ve kontrollü olarak atmosfere verilir veya enerji üretmek sureti ile değerlendirilir.

Arıtma Çamurunun Evsel Katı Atıklarla Birlikte Depolanması

Madde 28- Arıtma çamurunun depolanabilmesi için içinde bulunan su oranının %65 olması gerekir. Ancak depo yeri işletmecileri, çamurun su oranının daha fazla olması halinde, deponun stabilitesini bozmayacağı, koku problemi ortaya çıkarmayacağı kanaatine varırlarsa, su oranı %75’e kadar olan çamurları kabul edebilirler.

Depo Tesisinin Olumsuz Etkisinin Önlenmesi

Madde 29- Depo tesisinde toz, koku, kağıt ve gürültü gibi çevreyi olumsuz yönde etkileyecek tesirlere karşı tedbir alınır. Ayrıca, depo sahasında evcil ve yabani hayvanların beslenmesi yasak olup, haşere ve sinek üremesini önleyecek tedbirler alınır.

Depo Sahasının Yeşillendirilmesi

Madde 30- Depolama işleminin tamamlanmasından sonra veya şevlerde dolgu sırasında, depo sahasının görünüş olarak çevreyi rahatsız etmemesi ve arazinin tekrar kullanılabilir hale getirilmesi için yeşillendirilmesi, ağaçlandırılması, deponun en üstüne ve şevlere tarım toprağı serilmesi gerekir. Bu toprağın kalınlığı dikilmek istenen bitkinin kök derinliğine göre seçilir. Depo kütleleri üzerine düşen yağmurun kısa sürede sahayı terk etmesi için en üst toprak tabakasının eğiminin %3'den büyük olması gerekir.

Depo Tesisine Ruhsat Alınması

Madde 31- Evsel ve evsel nitelikli endüstriyel katı atık ve arıtma çamurları depo tesisine inşaat ruhsatı vermeye;

1) Belediye hudutları ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerlerde mahallin en büyük mülki amiri,

2) Belediye hudutları ve mücavir alanlar içinde kalan ve büyükşehir belediyesi olan yerlerde Büyükşehir Belediye Başkanlığı, diğer yerlerde belediye başkanlıkları, yetkilidir.

3) (İlave : 22.2.1992 tarih ve 21150 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan yönetmelik) Ancak bu idareler Katı Atık Depo Tesisine depolama ruhsatı vermeden önce gerekli tüm bilgi ve belgelerle birlikte nüfusu on bine kadar olan yerlerde Mahalli Çevre Kurulu'na, nüfusu on binden yukarı olan yerlerde ise Bakanlığa müracaat ederek bu makamların uygun görüşünü almak zorundadır.

Bu maddenin 1 inci ve 2 nci bentlerinde belirtilen merciler tarafından, depo yeri tabanı, sızıntı suyu drenaj sisteminin ek tesislerinin projesine uygun görülmesi halinde işletme ruhsatı verilir. Ruhsatta depo tesisine kabul edilecek atık tipi belirtilir.

Depo Yeri İşletilmesi ve Kontrolü

Madde 32- (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik) Katı atık depolama tesisi işletmecisi kişi ve kuruluşlar, her depo tesisinde tesise gelen atıkların kontrolünden ve depo tesisinin işletilmesinden sorumlu bir teknik görevli bulundurmaları zorundadırlar.

Depo tesisi işleten kişi ve kuruluşlar tarafından, tesis için Bakanlıkça hazırlanacak Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi İşletme Formatı doğrultusunda bir işletme planı hazırlanır. İşletme planı çerçevesinde, sızıntı suyu miktarı ve özellikleri tesisi işletenler tarafından belirli aralıklarla ölçülür ve sonuçlarından istenildiğinde Bakanlığa bilgi verilir.

Tesisi işleten kişi veya kuruluşlar, evsel katı atık niteliğinde olmayan pil, akü ve ilaç gibi tehlikeli ve tıbbi atıkları depo sahasına kabul etmezler. Bu atıklar 27/8/1995 tarihli ve 22387 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve 20/5/1993 tarihli ve 21586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre bertaraf edilir.

Depo sahası çevresine sızıntı suyu ve depo gazı izleme ve ölçme kuyuları açılır. Bu kuyularda işletme planı çerçevesinde belirli aralıklarla, olası sızıntı suyu ve depo gazı kaçaklarına karşı depo tesisi işleten kişi ve kuruluşlar tarafından ölçümler ve kontroller yapılır. Ölçüm işlemleri, depo sahası kapatıldıktan sonra 10 yıl müddetle devam eder.

Bakanlığın talep etmesi halinde depo tesisi işleten kişi ve kuruluşlar, istenen her türlü bilgiyi vermek zorundadırlar.

ALTINCI BÖLÜM KATI ATIKLARIN KOMPOSTLAŞTIRILMASI

Kompostun Kullanımı

Madde 33- Organik katı atıkların oksijenli ortamda indirgenmesi suretiyle elde edilen kompostun toprağın yapısını iyileştirici bir vazife görmesi için;

- 1) Bahçe ve mutfak artıklarının, bu iş için kurulmuş tesislerde kompostlaştırılması,
- 2) Kompost üretimini kolaylaştırmak için, kompostta elverişli organik atıkların ayrı toplanması, gerekir.

(İlave ikinci fıkra: 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) İşlenmiş arıtma çamurunun toprakta kullanılması, ham çamur ve işlenmiş arıtma çamurunun kullanma sınırlamaları ve yasakları ile, kompostun toprakta kullanımı, 10/12/2001 tarih ve 24609 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Toprak Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği”nin 8, 9 ve 10 uncu maddelerindeki hükümlere tabidir.

Kompost Tesislerinde Bulunması Gerekli Teknik Özellikler

Madde 34- Yıllık kapasite 200 tondan büyük olan kompost tesislerinde;

- 1) Kompost tesisi havalandırılarak çalıştırılıyorsa, emilen havanın filtreden geçirilmek suretiyle temizlendikten sonra atmosfere verilmesi,
- 2) Kompost sahasından toplanan sızıntı suyu kompostun ıslatılması için kullanılmıyorsa, sızıntı suyu arıtıldıktan sonra alıcı ortama verilmesi ve bu konuda Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin alıcı ortam standartlarına uyulması,
- 3) Tesise gelen katı atıklar için ön depolama ve dengeleme görevi yapan ön deponun (bunker) kapalı olması,
- 4) Kompost tesislerinin yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının koruma alanı içine inşa edilmemesi,
- 5) Yerleşim alanlarına en yakın mesafenin 1000 metre olması, gerekir.

Madde 35- (25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelikle madde yürürlükten kaldırılmıştır.)

Madde 36- (25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelikle madde yürürlükten kaldırılmıştır.)

Madde 37- (25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelikle madde yürürlükten kaldırılmıştır.)

YEDİNCİ BÖLÜM KATI ATIKLARIN YAKILMASI

Yakma Tesisi İle İlgili Teknik Hususlar

Madde 38- Katı atıkları hijyenik olarak zararsız hale getirmek, hacmini azaltmak ve kısmen enerji elde etmek maksadı ile inşa edilen yakma tesislerinin;

- 1) Kapasitesi 0.75 ton/saat’den küçük olan evsel atık yakma tesislerinde baca gazı içindeki oksijen fazlalığı %17, kapasitesi 0.75 ton/saat’den büyük olan tesislerde ise %11 olması,

2) Katı atık yakma tesislerinde katı atık miktarlarındaki günlük ve haftalık değişimleri dengelemek ve atıkların yanma hücresine verilmesini sağlamak amacı ile;

- a) Bir ön silo inşa edilmesi,
 - b) Bu ön silolarda vakum uygulanarak, boşaltma sırasında ortaya çıkabilecek tozun çevreye yayılmasının önlenmesi,
 - c) Bu ön silodaki basıncın atmosfer basıncının altında tutulması,
 - d) Emilen havanın yakma hücresine gönderilerek yakılması,
 - e) Yakma hücresinin çalışmaması durumunda önsilodan emilen havanın bacadan atmosfere verilmesi,
- 3) Sıvı atıklar ve arıtma çamurunun da tesiste yakılması halinde, bu maddelerin kapalı kaplar içinde depolanması, üstü açık olan boşaltma yerlerinde bir hava emme tertibatı veya vakum bulundurulması,
- 4) Yakma hücresinin devreye alınabilmesi, hücredeki sıcaklığın belirli bir değerin altına düşmesi halinde ani olarak devreye girecek yakıtla çalışan yedek yakma sisteminin bulunması,
 - 5) Yakma tesislerinin bacaları ile ilgili olarak Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğindeki teknik hususların yerine getirilmesi,
 - 6) Yakma tesislerinde;
 - a) Son yakma hücresinin bulunması,
 - b) Minimum hücre sıcaklığının 800° C olması
 - c) Sistemde poliklorlü aromatik hidrokarbonu çok olan atıklar yakılıyorsa, yakma hücresinin sıcaklığının 1200° C olması,
 - d) Yakma hücresindeki sıcaklığın devamlı ölçülmesi, kaydedilmesi ve hücredeki sıcaklığın istenen sıcaklığın altına düşmesi halinde, yedek yakma sisteminin otomatik olarak devreye girerek son yakma hücresindeki sıcaklığı arttırması,
 - e) Atığın son yakma hücresine hücredeki sıcaklığın yedek yakma sistemi ile istenen minimum yakma sıcaklığına eriştikten sonra verilmesi,
 - 7) Yanma sonucunda çıkan cüruf içinde yanmamış atık miktarının ağırlık olarak, külün %2'sini geçmemesi ve tesiste arıtma çamuru yakılması halinde bu değerin %3'e kadar çıkabilmesi,
 - 8) Cüruf ve baca gazı partiküllerinin ayrı ayrı toplanması,
 - 9) Yakma sonucu ortaya çıkan ısı ve cürufun değerlendirilebilmesi için gereken önlemlerin alınması,
 - 10) Tesiste Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinde belirtilen sınır emisyon değerlerini sağlayacak baca gazı temizleme sistemlerinin bulunması gerekir.

(İlave İkinci Fıkra : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan yönetmelik)Belediyeler atık bertarafının yakma ile olacağı hallerde ayrı toplama ve/veya ayırma ile ilgili plan ve projelerini yakma tesisleri ile birlikte gerçekleştirmek zorundadır.

Baca Gazı Sınır Emisyon Değerleri

Madde 39- Eysel katı atık yakma tesislerinde, Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinin 7 nci ekinde 2 nci grup tesisler başlığı altında yer alan esaslara uyulur.

Eysel Katı Atık Tesisinde Yakılması Yasak Olan Maddeler

Madde 40- Eysel katı atık, evsel arıtma çamuru ve evsel katı atık benzeri endüstriyel atıkları yakmak maksadı ile inşa edilen yakma tesislerinde, ağırlık olarak katı atık toplam miktarının %1'ini geçen organik bağlı klor veya 1 kg atıkta 50 mg'dan fazla halojenli organik madde ihtiva eden tehlikeli atıkların yakılması yasaktır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM KATI ATIK İŞLEME TESİSLERİNE İNŞAAT VE İŞLEME RUHSATI VERİLMESİ

İnşaat Ruhsatı Verilmesi

Madde 41- Katı atıklar için yakma, kompost ve benzeri işleme tesisi inşa etmek isteyen kişi veya kuruluşlar, bu Yönetmeliğin 31 inci maddesinde belirtilen mercilerden inşaat ruhsatı almak zorundadır. Ancak bu merciler inşaat ruhsatı vermeden önce tesisle ilgili belgeleri Bakanlığa göndererek görüşünü almak zorundadır.

Belediyeler veya yetkilerini devrettiği kişi ve kuruluşlar, tesisi çevreyi kirletmeyecek, toplumun huzurunu bozmayacak ve yürürlükte olan kanun ve yönetmeliklerde istenilen ürün ve emisyon sınırlarını sağlayacak şekilde çalıştırmak zorundadır. Belediyeler veya yetkilerini devralan kişi veya kuruluşlar bu Yönetmelikte ve eklerinde belirtilen ölçümlerini yapmak, sonuçlarını istendiğinde mahallin en büyük mülki amirine, belediye başkanlıklarına ve Bakanlığa bildirmek zorundadır.

İşletme Ruhsatı Verilmesi ve Denetlenmesi

Madde 42- İşletme ruhsatı, tesisin 3194 sayılı İmar Kanunu ile belirtilen şartlara uygun olarak inşa edildiğinin tesbiti halinde 31 inci maddede belirtilen merciler tarafından verilir.

Bakanlık veya bölge teşkilatları, mahallin en büyük mülki amirliği ve büyükşehir belediye başkanlıkları veya belediyeler, tesisi, ürünlerinin kalitesini, işletme şekli, hava ve gürültü emisyonu bakımından denetleyebilir, ölçüm yapabilir ve numune alabilirler.

İşletme Ruhsatının İptali

Madde 43- Bakanlık, büyükşehir belediyeleri veya belediyeler ile mahallin en büyük mülki amirince yapılan kontrollerde, tesisin işletme ruhsatına uygun çalıştırılmadığının ürün ve atık kalitesinin Yönetmelikte istenen özellikte olmadığı, hava, gürültü emisyonlarının veya tesise ait suların ilgili Yönetmeliklerde istenen şartları sağlamadığının tespit edilmesi halinde, hatanın giderilmesi için işletmeciyi, kontrolü yapan merci yazılı olarak ikaz eder. Hatanın düzeltilmesi için verilen süre, hatanın önemine ve kaynağına göre bir ay ile bir yıl arasında değişir. Şehirden toplanan katı atığın özelliğinden dolayı hatanın düzeltilmeyeceği anlaşılırsa, ruhsatı veren merci tarafından, Bakanlığın da görüşü alınarak, işletme ruhsatı iptal edilir. Yapılan kontrollerde, işletme ruhsatı süresi biten tesislere, mevcut işletme şartlarında çalıştırılmasının insan ve çevre sağlığı açısından mahzurlu görülmesi, sözkonusu işletme şartlarının düzeltilmeyeceğinin anlaşılması halinde, işletme ruhsatı yenilenmez.

DOKUZUNCU BÖLÜM ARITMA ÇAMURLARININ TARIMDA KULLANILMASI

Madde 44- (25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelikle madde yürürlükten kaldırılmıştır.)

Madde 45- (25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelikle madde yürürlükten kaldırılmıştır.)

ONUNCU BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Denetim

Madde 46- Bakanlık bu Yönetmelik çerçevesinde yapılacak denetimlerde Kanuna göre yetkilidir.

Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında Kanunun 15 ve 16 ncı maddelerinde belirtilen merciler tarafından gerekli işlemler yapılır ve 26 ncı maddedeki yaptırım uygulanır. Kanunun 24 üncü maddesindeki merciler tarafından 20, 21 ve 23 üncü maddelerinde belirtilen idari nitelikteki cezalar verilir.

İşletmecinin Yükümlülüğü

Madde 47- Tesislerin işletmecileri,

- 1) Yetkili merciin görevlendirdiği kişilerin tesislere girmesine izin vermekle,
 - 2) Görevli kişiler tarafından numune alınması ve yerinde ölçüm yapılması için izin vermekle,
 - 3) Görevli kişilerin istedikleri bilgi ve belgeleri sağlamakla,
 - 4) İzin alma işlemi veya denetleme işlemleri ile ilgili olarak yapılan deneyler ve ölçüm masraflarını karşılamakla,
- yükümlüdürler.

Tebliğler

Madde 48- Bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili teknik ve idari tebliğler, Çevre Bakanlığı tarafından çıkarılır.

Geri Kazanım Komisyonu

Madde 49- (İlave: 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlana yönetmelik) Geri kazanım komisyonu 443 sayılı Çevre Bakanlığının kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname’nin 36 ncı maddesine dayanılarak oluşturulur.

Bu Komisyon, Bakanlıkça tayin edilecek bir başkan, Bakanlık Hukuk Müşavirliğinden bir, Bakanlıktan üç, yönetmelik kapsamına giren ambalaj atıkları ile ilgili yükümlülük verilen sanayi kuruluşlarının geri kazanım amacı ile kurdukları tüzel kişiliklerce belirlenecek dört, ambalaj atıklarını toplama ve geri kazanım sektörünü temsilen bir önceki yıl en yüksek toplama ve geri kazanma oranına ulaşan firmalardan birer, Yüksek Öğretim Kurulunca belirlenecek ilgili bilim dalından bir öğretim üyesi, geri kazanım konusunda faaliyeti ve Bakanlığa başvurusu olan gönüllü kuruluşlar arasından Bakanlıkça seçilecek bir, Çevre Mühendisleri Odası’ndan görevlendirilecek bir temsilci olmak üzere toplam 14 kişiden oluşur. Komisyonun toplanma yeter sayısı komisyon üye sayısının salt çoğunluğudur. Kararlar oy çokluğu esasına göre alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu çift sayılır. Komisyon sekreteryası Bakanlıkça yürütülür.

Komisyon çalışma usul ve esaslarını ve gündemini kendisi belirler. Komisyon üyeliği bir yıl sürelidir. Ancak kurumları tarafından seçilmeleri halinde aynı üyeler göreve devam edebilirler.

Komisyon gerektiğinde konu ile ilgili kurum/kuruluşlarla görüş alışverişinde bulunmak üzere genişletilmiş toplantılar yapabilir.

Geri Kazanım Komisyonunun Görevleri

Madde 50- (**İlave** : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Komisyonun görevleri şunlardır;

a) Bu Yönetmeliğin kapsadığı ambalaj atıklarının toplanması ve geri kazanılmasıyla ilgili hükümlerinin işlerliğini sağlamak üzere esaslar belirlemek,

b) (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Ambalaj atıklarının yıllar itibari ile toplama ve geri kazanım oranlarını tespit ederek Bakana sunmak,

c) Çevre Kanununu ve bu yönetmeliğin amaçları doğrultusunda ülke şartlarını gözetererek, çevresel yararı sağlamak amacıyla kullanılacak ayrı toplama, değerlendirme yöntem ve sistemlerine ilişkin metotları belirlemek,

d) Geri kazanım ilkeleri ve yöntemleri konusunda dünyadaki gelişmeleri ve ülkemizdeki uygulamaların getirdiği sonuçları gözönüne alarak ülke koşullarına uygun esasları kapsayan sonuç raporunu hazırlayarak Bakan’a sunmak.

Ek Madde 1- (**İlave** : 3.4.1991 tarih ve 20834 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) EK-II’ de belirtilen kota oranlarını yıllık %10’a kadar arttırmaya ve eksiltmeye Çevre Bakanı yetkilidir.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Mevcut Katı Atık İşleme ve Depolama Tesisleri

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce inşasına ve işletilmesine başlanılan katı atık işleme ve depolama tesislerini işleten belediyeler veya yetkilerini devrettikleri kişi ve kurumlar Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde tesislerin yeri, kapasitesi ve teknik özellikleri ile ilgili bilgi ve dokümanlarla birlikte Madde 31, 32, 41 ve 42’de verilen prosedüre uygun olarak inşaat ve işletme ruhsatı almak üzere ilgili mercilere başvurmak zorundadır.

Belediye ve mahallin en büyük mülki amiri; bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce dolgusuna başlanılan depolar, Yönetmeliğin 24 ve 25 inci maddelerinde belirtilen şartları taşıyorlarsa, en geç bir yıl içinde söz konusu sahada depolama işlemine son vermeye yetkilidirler. Ancak bu durumda da 27, 28, 29 ve 30 uncu maddelerde belirtilen hususlar yerine getirilir. Sözü edilen bu geçici sürede 22 inci maddede belirtilen katı atıkların, söz konusu depo alanına depolanması yasaktır.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce dolgusuna başlanılan 24 üncü maddede belirtilen şartları taşıyan depo işletmecileri, 22, 25, 27 ve 29 uncu maddelerde belirtilen şartları yerine getirmek ve Bakanlığın uygun görüşünü almak kaydıyla 3 yıl süre ile faaliyetlerine devam ederler.

Mevcut Katı Atık Yakma Ve Kompostlaştırma Tesisleri

Geçici Madde 2- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut kompostlaştırma tesislerinin işletmecileri Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren;

1) (Değişik: 3.4.1991 tarih ve 20834 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) 1yıl içinde 34 üncü maddede belirtilen şartları yerine getirmekle,

2) (Değişik: 3.4.1991 tarih ve 20834 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) 6 ay içinde 37 nci maddede verilen ölçümleri ve kontrolleri yapmakla, yükümlüdürler.

Mevcut evsel katı atık yakma tesisleri bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde bu Yönetmelikte verilen hükümleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Mevcut yakma ve kompostlaştırma tesisleri Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1,5 yıl içinde 42 nci maddede verilen prosedürle işletme ruhsatı almakla yükümlüdürler.

Arıtma Çamurlarının Analizi

Geçici Madde 3- Arıtma çamurlarını tarımda kullanan gerçek özel ve tüzel kişi ve kuruluşlar, 44 üncü maddede verilen analizleri 6 ay içinde yapmak veya yaptırmak zorundadırlar.

Depo tesisi ve işleme tesisi işletmecileri Geçici 1 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki bilgileri ve Geçici 2 nci maddede verilen tesis ve kontrol veya analizlere ait sonuçları ve dokümanları mahallin en büyük mülki amirliğine, belediye başkanlıklarına ve Bakanlığa 6 ay içinde yazılı olarak bildirmek zorundadırlar.

Çevre kirliliği yönünden tehlike arzeden durumlarda belediyeler Geçici 1 inci Maddede verilen geçiş sürelerini Bakanlığın uygun görüşünün alarak kısaltmaya yetkilidir.

Geçici Madde 4- Kota ve depozito uygulamasına tabi işletme, Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonraki ilk başvuruda 1996 yılı sonuna kadar, her yıl için ayrı ayrı olmak üzere ve (EK-II)'de verilen değerlerden az olmamak kaydıyla, geri dönüşüm planına, Bakanlığa vermek zorundadır.

Geçici Madde 5- (Değişik : 3.4.1991 tarih ve 20834 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yönetmelik) Kota veya Depozito uygulamasına giren işletmeler 31.12.1991 tarihine kadar 10 uncu maddede öngörülen izin için gereken belgelerle başvuruda bulunmak zorundadırlar.

Geçici Madde 6- Kota ve depozito uygulaması için Yönetmelikte 1991 yılı için verilen değerleri gönüllü olarak uygulamak isteyen kurum ve kuruluşların başvurusu halinde uygulamayı kolaylaştırıcı proje ve programları için Çevre Kirliliğini Önleme Fonu İta Amirinin uygun görmesiyle bu kurum ve kuruluşlar 2872 sayılı Çevre Kanununun 17 nci maddesi hükmü çerçevesinde kredi ile desteklenebilirler.

Geçici Madde 7- (İlave : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik) Zorunlu depozito uygulamasına dahil olan, ancak bu yükümlülüklerini yerine getirmeyen işletmeler, Bakanlığa taahhütname vermek şartı ile, önceki yıllara ilişkin toplamadıkları miktarları %10 fazlasıyla toplayarak bir kereye mahsus olmak üzere kota uygulamasına dahil olabilirler.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen işletmeler 5.11.1994 tarihinden itibaren 1 aylık sürede yazılı olarak Bakanlığa müracaat etmek zorundadırlar.

Geçici Madde 8-(Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik) Bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen atıkları sınıflandırarak ayrı toplama yükümlülüğünün yerine getirilmesi için, 1.1.1995 tarihinden itibaren, Büyükşehir Belediyeleri ile turizm faaliyetlerinin yoğun olduğu ve bu faaliyetler sonucu nüfusu, yerleşik nüfusun iki katına ulaşan belediyeler 3 yıl, nüfusu 1 milyondan fazla olan belediyeler 4 yıl, diğer belediyeler ise 5 yıl içinde atıkları ayrı toplamaya yönelik sistemlerini kurmak zorundadırlar.

Ek Geçici Madde 1- (İlave : 3.4.1991 tarih ve 20834 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Mevcut depo ve işleme tesislerine, Yönetmelikteki hususlara uygunluğunun sağlanması için Geçici 1 ve 2 nci maddelerde süre verilmiş olması, bunlar hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu ile bunun ek ve değişikliklerinde öngörülen idari ve cezai yaptırımların uygulanmasına engel değildir.

Ek Geçici Madde 2- (İlave : 3.4.1991 tarih ve 20834 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Yönetmeliğin 9,10,11,12,13,14,15 ve 16 ncı maddelerinin uygulanması 1.1.1992 tarihine kadar ertelenmiştir.

Geçici Madde 9- (İlave : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Kota uygulaması ile ilgili yükümlülüklerin 1997 ve önceki yıllarda yerine getirilmemesinden dolayı, 1998 yılında depozito uygulamasına geçirilmesi gereken işletmeler yeniden kota uygulamasına tabi olurlar.

Bu işletmeler, Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 30 gün içinde 1997 yılı üretimlerini Bakanlığa bildirirler. Bakanlık bildirim yapıldığı tarihten itibaren 15 gün içinde toplamaları gereken ambalaj atığı miktarlarını işletmelere duyurur.

Bu işletmeler ile, 1998 yılında kota uygulamasına tabi işletmelerin 1998 yılı için belirlenen oranlara yıl sonuna kadar ulaşamamaları halinde; bu işletmelerin toplayamadıkları miktarlar, 1999 yılında toplamaları gereken miktarlara herhangi bir artırım yapılmaksızın eklenir.

1999 yılı sonunda, 1998 ve/veya 1999 yılı için öngörülen kotaların tamamlanamaması halinde işletmelere bu Yönetmeliğin değişik 12 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 10- (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler adına, ambalaj atıklarını toplamak-ayırarak ve/veya geri dönüştürmek isteyen tesislerden; bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce işletmeye açılmış olanlar; en geç 30/6/2002 tarihine kadar bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin (b) bendi gereğince lisans almak üzere Bakanlığa başvurmakla yükümlüdürler. Bu tesis işletmecileri Ek-IV’deki bilgi ve belgelerle Bakanlığa başvururlar.

Bu tesislerde Bakanlıkça yapılacak incelemelerde eksikliklerin tespit edilmesi halinde; bu eksiklikler giderilinceye kadar tesisin ve eksikliğin özelliğine göre en az 6 ay en çok 1 yıl olmak üzere Bakanlıkça uygun görülecek bir süre için geçici çalışma izni verilebilir. Verilen süre gerektiğinde Bakanlıkça en fazla bir kez uzatılabilir. Bu süre içerisinde de eksikliklerini gidererek lisans alamayan tesislere, Çevre Kanunu doğrultusunda işlem yapılır.

Geçici çalışma izni sonunda, tesisin ilgili yönetmeliklerde yer alan esas ve standartlara uygun olduğunun tespit edilmesi ve işletme planının değerlendirilerek uygunluğunun saptanması hallerinde tesise Bakanlıkça lisans verilir.

Geçici Madde 11- (İlave : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler, 1/1/2003 tarihinden itibaren, bu Yönetmelikte verilen yükümlülükleri yerine getirirken Bakanlıktan geçici çalışma izni veya lisans almış toplama-ayırma ve/veya geri dönüşüm tesislerini kullanmak zorundadırlar.

Hukuki Dayanak

Madde 51- (Değişik: 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bu yönetmelik 9.Ağustos.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 1 ve 3 üncü maddelerinde öngörülen amaç ve ilkeler doğrultusunda adı geçen Kanunun 8,9,10,11 ve 31 inci maddeleri ile 389 sayılı Çevre Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 2 nci maddesinin (a), (c), (d), (e) ve (g) bentleri ve 25 inci maddesi gereğince hazırlanmıştır.

Yürürlük

Madde 52- (Değişik: 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bu Yönetmelik Resmi Gazete’de yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 53- (Değişik: 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Bu Yönetmelik hükümlerini, Çevre Bakanı yürütür.

EK-I
KAPLARINA DEPOZİTO VEYA KOTA UYGULANACAK
MADDE VE ÜRÜNLER

1. **(Değişik** : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Süt, yoğurt ve ayran
2. Yenilebilir sıvı yağlar
3. Meyve veya sebze suları ve meyve özü
4. Doğal su, kaynak suyu, maden suyu ve sofrası
5. Alkol içermeyen meşrubatlar
6. Alkollü, alkolsüz bira
7. Üzüm mayalandırılmasıyla yapılan şarap
8. Vermutlar ve ekstraksiyonla lezzetlendirilmiş üzümden yapılan şaraplar
9. Elma şarabı, likör ve diğer mayalandırılmış içkiler
10. Hacimce %80’den az alkol muhtevasıyla doğallığı bozulmamış etil alkol, alkollü içkiler, çözeltiler ve diğerleri
11. Mayalanmış sirke ve seyreltik asetik asit
12. **(Değişik** : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Sıvı deterjanlar (çamaşır ve mutfak)
13. **(Değişik** : 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Şampuan, saç kremi v.b. ürünler
14. Çamaşır suları
15. Çamaşır yumuşatıcıları
16. **(İlave** : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Jel deterjanlar, mekanik ovma tozları
17. **(İlave** : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Salçalar, konserveler, mayonez, ketçap ve diğer soslar ve benzeri ürünler

EK-II

(Değişik: 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik)
**PLASTİK, METAL, CAM VE TERMOPLASTİK MADDE
İHTİVA EDEN KARTON ESASLI KUTULARIN
TOPLANMASINDA ULAŞILACAK ORANLAR
(Adet ve Ağırlık Üzerinden)**

<u>YILLAR</u>	<u>PLASTİK-CAM</u>	<u>METAL</u>	<u>TERMOPLASTİK MADDE İHTİVA EDEN KARTON ESASLI KUTU</u>
1991	% 15 (Gönüllü Hedef)	% 10 (Gönüllü Hedef)	----
1992	% 25	% 15	----
1993	% 35	% 20	----
1994	% 45	% 30	% 5 (Gönüllü Hedef)

**PLASTİK, METAL, CAM VE TERMOPLASTİK MADDE İHTİVA EDEN
KARTON ESASLI KUTULARIN GERİ KAZANILMASINDA
ULAŞILACAK ORANLAR
(Toplananın Ağırlığı Üzerinden)**

<u>YILLAR</u>	<u>TOPLANAN AMBALAJ MALZEMELERİNİN GERİ KAZANIM ORANLARI</u>
1995	% 45

(Değişik: 29.04.2000 tarih ve 24034 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik)
1995’den sonraki toplama ve geri kazanım oranları komisyonca tespit edilir.

EK- III

(Değişik: 2.11.1994 tarih ve 22099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik)
Ambalaj Birim Satış Fiyatına Göre Uygulanacak Depozito Bedeli Oranları

<u>Ürün Ambalajı</u>	<u>Ambalajın Doluncuya Birim Satış Fiyatının</u>
Meşrubat Ambalajlarında	% 50’si
Meşrubat Ambalajları Dışındaki Ambalajlarda	% 25’i

EK-IV

(Değişik : 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik)

**DEĞERLENDİRİLEBİLİR KATI ATIKLARIN
TOPLANMASI-AYRILMASI VE/VEYA GERİ DÖNÜŞÜMÜ AMACIYLA
YAPILACAK LİSANS BAŞVURULARINDA
BULUNMASI GEREKEN
BİLGİ VE BELGELER**

A- DİLEKÇE

(Çevre Bakanlığı'na hitaben yazılmış, hangi amaçla önlisans/lisans talebinde bulunulduğunu belirten başvuru yazısı).

B-TESİS HAKKINDA GENEL BİLGİLER

a) Tesisin

-Adı :
-Adresi (Mah, Cad, Sok, Numara, İlçe, İl) :
-Telefonu :
-Faksı :
-Elektronik posta adresi :

b) Tesis sahibinin / ortaklarının

-Adı, Soyadı :
-Adresi (Mah, Cad, Sok, Numara, İlçe, İl) :
-Telefonu :
-Faksı :
-Elektronik posta adresi :

c) Tesis işletmecisinin

-Adı, Soyadı :
-Adresi (Mah, Cad, Sok, Numara, İlçe, İl) :
-Telefonu :
-Faksı :
-Elektronik posta adresi :

d) Başvuru raporunu hazırlayan kişi/kuruluşun

-Adı, Soyadı (veya unvanı) :
-Adresi (Mah, Cad, Sok, Numara, İlçe, İl) :
-Telefonu :
-Faksı :
-Elektronik posta adresi :

e) Toplama-Ayrırma Tesislerinin aldığı resmi izinler ve belgeler (tarih-sayı-veren makam)

- Vergi Dairesi ve Numarası
- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı
- Ticaret Sicil Gazetesi Örneği
- Gayri Sıhhi Müessese Ruhsatı
- Sanayi Sicil Belgesi
- Ticaret Odası Faaliyet Belgesi
- 4 Aylık Sigorta Primleri Bildirgesi
- Araç ve Makine Parkı Listesi

f) Geri Dönüşüm Tesislerinin aldığı resmi izinler ve belgeler (tarih-sayı-veren makam)

- Vergi Dairesi ve Numarası
- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı
- Ticaret Sicil Gazetesi Örneği
- Gayri Sıhhi Müessese Ruhsatı
- Ticaret Odası Faaliyet Belgesi
- Sanayi Sicil Belgesi

- ÇED Olumlu Raporu (Yeni kurulacak tesisler)**
- Emisyon izni
- Atık Su Deşarj İzni
- Belediyenin Olumlu Görüşü
- İşletme Belgesi (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında alınmış)
- 4 Aylık Sigorta Primleri Bildirgesi
- Araç ve Makine Parkı Listesi

g) Diğer Bilgiler

- Tesisin işletmeye açılma tarihi :
-Tesiste çalışan personelin sayısı ve görevleri :
- Tesisin çalışma saatleri (günlük, aylık, yıllık) :
- Sosyal tesisler (yemekhane, yatakhane, soyunma odası, tuvalet, lavabo, banyo-duş, revir vb.) :

C- BAŞVURU NEDENİ

- Toplama-Ayırma Tesisi Lisansı []
- Geri Dönüşüm Tesisi Lisansı []

D- FAALİYETE İLİŞKİN BİLGİLER

a) Tesisin çalışma şekli

- Toplama-Ayırma []
-Ara üretim (çapak, granül) []
-İkincil ürün üretimi []
-Hepsi []
-Diğer []

b) Tesiste işlenen atık malzeme cinsleri ve miktarları

1-PLASTİK

PET ton/yıl	PP ton/yıl
PVC ton/yıl	PA ton/yıl
PE ton/yıl	DİĞER ton/yıl
PS ton/yıl		

2-METAL

Alüminyum ton/yıl
Çelik ton/yıl
Diğer ton/yıl

3-CAM ton/yıl

4-KAĞIT/KARTON ton/yıl

5-LAMİNE KARTON..... ton/yıl

6-DİĞER ton/yıl

c) Faaliyetin tanımı, ömrü, hizmet amacı, pazar veya hizmet alanları ve bu alan içinde ekonomik ve çevresel açıdan önem ve gerekliliği

d) Tesisin Yüzölçümü

-Kapalı alan : m²
-Açık alan : m²
-Depo sahası : m²
-Toplam :m²

e) Tesisin Kapasitesi (onaylı ve geçerlilik süresi dolmamış)

-Kurulu Kapasite : ton/yıl
-Fiili Kapasite :ton/yıl

f) Geri dönüşüm prosesi

- Fiziksel []
- Kimyasal []
- Birlikte []

g)Tesiste toplama-ayırma ve geri dönüşüm işlemlerinde kullanılan araç ve ekipmanların isimleri, özellikleri, sayıları ve kapasiteleri

h) Atık geri dönüşüm verimi

ı) Kütle / balans dengesi

i) Atık fire oranı, miktarı ve bertaraf yöntemi

j) Üretim akım şeması ve teknolojisi

Atık kabulünden başlayarak, her bir üniteye uygulanan işlemlerin, geri dönüşüm prosesinin ayrıntılı açıklaması, gerekli şema, formül ve şekiller (ek).

k) Atık ambalajların temin edildiği yerler, isim, adres ve temin edilen miktarlar

-Fabrikalar (üretim artıkları) []

-Çöplükler (tüketim atığı malzemeler) []

-Kaynağında ayrı toplanmış atık ambalajlar []

-İthal* []

(* Kontrol belgesi ve gümrük giriş beyannamesi örnekleri eklenecektir).

-Diğer []

l) Tesise getirilen atıkların depolandığı alan (açık, kapalı), depolama alanı ve tesis zemininin özelliği, depolama kapasitesi

m) Geri dönüşümden elde edilen ürünler

n) Geri dönüştürülemeyen atıkların cinsi, bileşimi, miktar ve nasıl bertaraf edildiği

o) İkincil ürünlerin / hammaddelerin kullanım alanları

ö) İkincil hammaddelerin pazarlandığı yerler *

(*İhracat yapıyorsa gümrük çıkış beyannamesi örnekleri eklenecektir).

p) Tesiste son bir yılda kullanılan elektrik ve su miktarlarına ait faturaların dökümü

r) – Lisanas başvurusundan önce; Kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler adına toplama ve geri dönüşüm çalışması yapıp yapılmadığı, yapıldı ise hizmet verilen firmaların isimleri ile yıllara göre toplanan ve geri dönüştürülen atık miktarları:

E-DİĞER ÇEVRESEL TEDBİRLER

1- SU KİRLİLİĞİ

a-Tesiste kullanım suyu ve proses suyunun nereden temin edildiği, miktar ve özellikleri

- Kuyu suyu
- Şebeke suyu
- Diğer

b-Proses suyunda bulunan kirleticiler ve kimyasal analiz sonuçları

c-Kullanım suyu ve proses suyunun deşarj yerleri

d-Yağmur suyunun toplanmasına ilişkin alınan önlemler

2- HAVA KİRLİLİĞİ

a-Tesiste kullanılan yakıt türü ve miktarı

b-Tesiste hava kirliliğine neden olabilecek ünitelerin isimleri, kapasiteleri ve her bir ünitenin baca sayısı

c-Her bir üniteadaki bacalardan kaynaklanan emisyonların ölçüm sonuçları

d-Toz kaynakları ve alınan önlemler

3- GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

a-Gürültü kaynakları

b-Alınan önlemler

4- GÖRÜNTÜ KİRLİLİĞİ

- Görüntü kirliliğini önlemek amacıyla alınan tedbirler

5-TOPRAK KİRLİLİĞİ

-Toprak kirliliğini önlemek amacıyla alınan tedbirler

6- KOKU KİRLİLİĞİ

- Koku kirliliğini önlemek amacıyla alınan tedbirler

F- TESİSTE ALINAN GÜVENLİK ÖNLEMLERİ
(Detaylı olarak açıklanacaktır).

a-Yangın

b-İşçi Güvenliği

c- İlk yardım

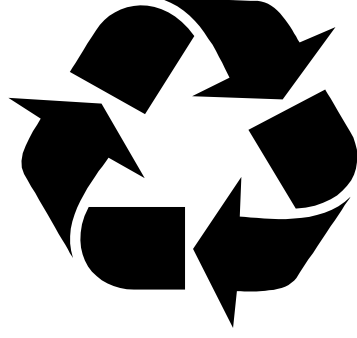
d- Diğer

Başvuru Sahibinin/Şirketin Yetkilisi
Tarih, İsim, İmza

Not: Müracaat dosyasında bulunan tüm evraklar imzalı ve kaşeli olacaktır.

EK-V

**KOTA UYGULAMASINA TABİ KAPLARDA
KULLANILACAK SEMBOL**

Geri Kazanılabilir Kap

(İlave : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik)
(EK-II-a)

DOLUMCU-İTHALATÇI FİRMA MÜRACAAT FORMU

1. FİRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Firma Adı :

Firma Kodu :

Adres :

Telefon :

Faks :

Firmada Çevre Sorumlusunun Adı-Soyadı, Pozisyonu:

2. ÜRETİM, DOLUM, İTHALAT İLE İLGİLİ BİLGİLER

A. İŞLETMEDE ÜRETİLEN, DOLUMU YAPILAN VEYA İTHAL EDİLEN MADDELERİN ÇEŞİDİ :
(Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği Ek-1 Dikkate Alınarak)

1.
2.
3.
4.
5.
6.

B. İŞLETMENİN PİYASAYA SÜRDÜĞÜ YILLIK AMBALAJ MİKTARI (TON):
(Bir önceki yıla ait net satış rakamları dikkate alınacaktır.)

AMBALAJ CİNSİ	MİKTARI (TON)
PET	
PVC	
PE	
PS	
PP	
ALÜMİNYUM	
TENEKE	
CAM	
TERMOPLASTİK MADDE İHTİVA EDEN KARTON ESASLI KUTU(TMİEKEK)	

C. EK-1'E GÖRE PİYASAYA SÜRÜLEN MADDE MİKTARLARININ, KULLANILAN AMBALAJ ÇEŞİDİNE GÖRE DAĞILIMI:

Piyasaya Sürülen Madde ve Ürünün		Kullanılan Ambalajın Cinsi								
Çeşidi	Toplam Miktarı (m ³)	PET (m ³)	PVC (m ³)	PE (m ³)	PS (m ³)	PP (m ³)	AL. (m ³)	TNK. (m ³)	CAM (m ³)	TMİEKEK (m ³)
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
11.										
12.										

3. ATIKLARIN GERİ KAZANILMASI İLE İLGİLİ BİLGİLER

- A.** Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne göre ambalaj atıklarınızın toplanması ve geri kazanılması amacıyla yaptığınız/yapacağınız plan, proje ve organizasyonlar nelerdir?
- B.** Ambalaj atıklarının toplanması ve geri kazanımı amacıyla anlaşma yaptığınız işletmeler mevcut ise, isim ve adreslerini belirtiniz.
- C.** Piyasaya sunduğunuz ürünlerin ambalajlarını temin ettiğiniz işletmelerin isim ve adresleri ile, bu firmalardan bir önceki yılda satın aldığınız ambalajların cinslerine göre adet ve ağırlık olarak miktarlarını bu forma ekleyiniz (Bkz.2.E tablosu).
- D.** Piyasaya sürdüğünüz ürünler ithal ediliyor ise (İthalatçı firma), ihrac eden ülke ve ihracatçı firma isim ve adresi ile, bu firmalardan bir önceki yılda ithal edilen ürünlerin ambalaj cinslerine göre adet ve ağırlık olarak miktarlarını bu forma ekleyiniz.
- E.** Elinizde bulunan stok ambalaj miktarlarını bu forma ekleyiniz (Bkz.2.E tablosu).

Formda verilen bilgilerin doğruluğunu kabul ederek, bu bilgilerin yanlışlığının tespit edilmesi halinde, 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 26 ncı maddesine göre gerçeğe aykırı belge düzenleyenlere verilecek cezaların bilgim dahilinde olduğunu belirtir; Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin 9 ve 10 uncu maddeleri uyarınca yapmış olduğumuz kota uygulaması izin başvurumuzun kabul edilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Firmayı Temsile Yetkililerin
Adı Soyadı Ünvanı ve İmzası

(İlave : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik)

36

(EK-II-b)

ÜRETİCİ FİRMA MÜRACAAT FORMU

1. FİRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Firma Adı :

Adres :

Telefon :

Faks :

Firmada Çevre Sorumlusunun Adı-Soyadı, Pozisyonu:

2. ÜRETİM VE İTHALAT İLE İLGİLİ BİLGİLER

A. İŞLETMEDE ÜRETİLEN VEYA İTHAL EDİLEN AMBALAJ KAPLARININ ÇEŞİDİ :

(Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin 3.Maddesinde Yer Alan Ambalaj Tanımı Dikkate Alınarak)

1.

2.

3.

4.

B. İŞLETMEDE ÜRETİMİ VEYA İTHALİ YAPILAN AMBALAJ KAPLARININ MİKTARLARI

(Adet):

(Her bir Kabın Ayrı Olmak Üzere)

1..... Günlük:.....
Aylık :.....
Yıllık :.....

2..... Günlük:.....
Aylık :.....
Yıllık :.....

3..... Günlük:.....
Aylık :.....
Yıllık :.....

4..... Günlük:.....
Aylık :.....
Yıllık :.....

C. BİRİM AMBALAJ BAŞINA KULLANILAN HAMMADDE MİKTARI (gr.):

ÜRETİMİ VEYA İTHALATI YAPILAN AMBALAJ KAPLARININ

Hacmi (lt)	Cinsi ve Kullanılan Hammadde Miktarı (gr.)								
	PET	PVC	PE	PS	PP	AL.	TENEKE	CAM	TMİEKEK
1. 0.20									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									
11.									
12.									

D. ÜRETİMİ VEYA İTHALATI YAPILAN AMBALAJ KAPLARININ YILLIK MİKTARLARI (kg.)

AMBALAJ CİNSİ	MİKTARI (kg)
PET	
PVC	
PE	
PS	
PP	
ALÜMİNYUM	
TENEKE	
CAM	
TERMOPLASTİK MADDE İHTİVA EDEN KARTON ESASLI KUTU(TMİEKEK)	

E. ÜRETİMİ VEYA İTHALATI YAPILAN AMBALAJ KAPLARININ ÇEŞİTLERİ VE MİKTARLARI :

AMBALAJ KABININ

Cinsi	Hacmi (lt.)	Birim Ağırlığı (gr.)	Satış Miktarı (Adet)
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

F. ÜRÜNLERİNİZİ PAZARLADIĞINIZ FİRMALARA AİT BİLGİLER :

Firma Adı	Adresi	Satılan Ambalajın Cinsi	Hacmi (lt)	Birim Ağırlığı (gr.)	Satış Miktarı (Adet)
1.					

* :Gerektiğinde Tabloyu Uzatınız.

3. ATIKLARIN GERİ KAZANILMASI İLE İLGİLİ BİLGİLER

- A.** Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne göre ambalaj atıklarınızın toplanması ve geri kazanılması amacıyla yaptığınız/yapacağınız plan, proje ve organizasyonlar nelerdir?
- B.** Ambalaj atıklarının toplanması ve geri kazanımı amacıyla anlaşma yaptığınız işletmeler mevcut ise, isim ve adreslerini belirtiniz.
- C.** Üretim sırasında ve üretim sonunda oluşan kayıpları ve üretim hatalarını nasıl değerlendiriyor veya zararsız hale getiriyorsunuz? Bu tür atıklar satılarak değerlendiriliyor ise satış miktarı (kg/yıl) ve satış adreslerini bu forma ekleyiniz.
- D.** Piyasaya sürdüğünüz ürünler ithal ediliyor ise (İthalatçı firma), ihraç eden ülke ve ihracatçı firma isim ve adresi ile, ithal edilen ürünlerin ambalaj cinslerine göre adet ve ağırlık olarak miktarlarını bu forma ekleyiniz.
- E.** Elinizde bulunan stok ambalaj miktarlarını bu forma ekleyiniz.

Formda verilen bilgilerin doğruluğunu kabul ederek, bu bilgilerin yanlışlığının tespit edilmesi halinde, 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 26'ncı maddesine göre gerçeğe aykırı belge düzenleyenlere verilecek cezaların bilgim dahilinde olduğunu arz ederim.

**Firmayı Temsile Yetkililerin
Adı Soyadı Ünvanı ve İmzası**